

*Les mentides d'una
gàbia de vidre*

El Súper 8 i el Single 8 (II)

Jaume Salvà i Lara

A bans que res he de dir que aquesta és una revista que es llegeix molt, tant a Palma com a la part forana, i això és bo. A l'article que va sortir publicat al febrer passat plantejava la necessitat de revisar la feina de Gabriel Mayans; bé, idò he sabut de fonts directes que a Campos, la lectura de "18 fps" per part d'alguns membres de l'Obra Cultural Balear, ha fet que aquesta institució comenci a fer algunes gestions perquè aquesta proposta esdevengui realitat. I, ara, passem al tema que ens ocupa.

El mes passat acabarem rallant del material sensible disponible en l'actualitat però encara faltaven un parell de coses a dir. Les pel·lícules més bones de trobar són les següents (per a les adreces on aconseguir-les pots consultar la www.oninet.es/usuarios/carrio):

Kodachrome: és l'estàndard del format; és una pel·lícula de color reversible, té una sensibilitat de 40 ISO en interior i de 25 ISO en exterior (amb el filtre 85 B). És perfecta per filmar de dia, degut al seu gra extremadament fi. A més, per si fos poc, el cost del revelat ja ve inclòs amb el preu de compra de cada cartutx. Aquest tipus de pel·lícula es pot trobar en gairebé tots els comerços seriosos dedicats a productes fotogràfics i, si no, la poden comanar; a més, una vegada impressionada et faciliten el transport d'anada i tornada al laboratori sense cost addicional.

Ektachrome: la darrera generació va ser presentada la tardor de 1997; és una pel·lícula de color reversible, amb una sensibilitat de 125 ISO que la fa ideal per a interiors amb llum natural o escenes més o manco obscures. En aquesta ocasió el revelat, en laboratori Kodak, s'ha de pagar a part.

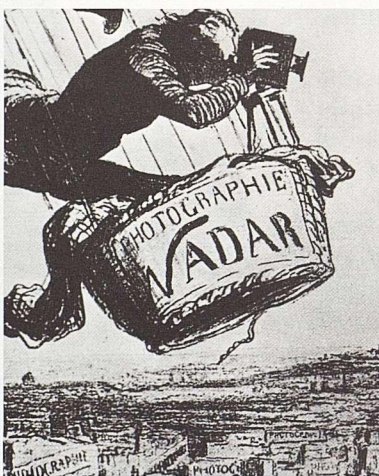
Kodak EXR200T: és una pel·lícula de color, negativa, amb una sensibilitat de 200 ISO en interior que es pot forçar per amunt i per avall. Amb aquest material sensible, presentat al món l'any passat, el súper 8 supera el handicap del material reversible (de la còpia única) per gaudir de tots els avantatges del negatiu, tant en laboratori com en seguretat.

Kodak Plus-X: pel·lícula de blanc i negre reversible; té una sensibilitat de 40 ISO però es pot forçar fins a dos punts per amunt. Presenta un gra fi i un contrast suau. Kodak no revela el súper 8 en blanc i negre, però hi ha un bon laboratori alemany que ho fa per un preu realment assequible, i un altre a la Gran Bretanya que també ofereix aquest servei, encara que un poc més car.

Kodak Tri-X: pel·lícula de blanc i negre reversible; té una sensibilitat de 200 ISO i també es pot forçar fins a dos punts per amunt. Presenta un gra acusat, sobretot en situacions de poca llum, i un contrast més marcat que la Plus-X. Amb aquesta pel·lícula i filmant de dia pots tancar tranquil·lament el diafragma fins a f22 o f32.

Quartzchrome: l'alternativa russa. És una pel·lícula de blanc i negre reversible amb una sensibilitat de 50 ISO. Té un gra controlat i és molt barata, i sovint amb ofertes per a comandes superiors a dos cartutxos.

La Fuji fa nou tipus de pel·lícula en color negativa per a súper 8, amb sensibilitats que van des dels 50 ISO fins als 640 ISO i amb el preu hi ha el revelat inclòs. La

mateixa marca també fa tres tipus de pel·lícula en color reversible (50, 100 i 400 ISO) sense revelat inclòs.

Per a single 8 l'oferta és més limitada: dues sensibilitats (25 i 200 ISO) presentades de tres maneres (muda, sonora i prepistada). El preu de compra inclou també el del revelat.

Aclarit un poc el tema del material sensible i les seves possibilitats ja ens podem endinsar en aspectes més obscurs del fer cinema de pas estret: per impressionar el film verge es necessita una càmera. I com us podeu suposar, és molt difícil trobar càmeres noves en una tenda, sobretot si és de Palma. És clar que molta gent pot tenir l'aparell amb què es va filmar el seu bateig, primera comunió o noces, però sovint es tracta d'una càmera amb poques prestacions, destinada a un ús domèstic i massiu, i que està espanyada degut al no ús o a haver deixat les piles en el seu interior. Com que qui se senti atret pel format cinematogràfic estret segurament no serà per fer filmacions de tipus domèstic —per això ja hi ha el vídeo— seria conve-

nient que s'explicàs què ha de tenir una càmera per poder fer creacions satisfactòries. En primer lloc cal de filmar a dues velocitats com a mínim —a 18 i a 24 fps—. El visor ha de ser lluminós i reflex —que es vegin les imatges a través de l'objectiu i no mitjançant una finestreta a un costat—. L'objectiu, potent i reforçat; un bon objectiu seria el que té una gamma de focals de 8 a 32 mm (en fotografia convencional equivaldria a un zoom de 28 a 105 mm) i amb la possibilitat de macro —filmació d'objectes situats a pocs mil·límetres de l'objectiu—. Ha de tenir la possibilitat de controlar el diafragma automàticament i manual; després ja és molt millor si té entrada de control remot, de filmació fotograma a fotograma i un sistema per començar o acabar un pla amb un fus en negre. Amb tots aquests elements ja es poden fer autèntiques meravelles.

En l'actualitat hi ha dues soles firmes que fabriquen càmeres per a súper 8: per un costat la prestigiosa Beaulieu, que les fa gairebé per encàrrec i que són una autèntica meravella; el darrer model, el 9008 PRO, que va sortir al mercat l'any passat, està preparat per filmar en format panoràmic i duu, com tots els models de la fàbrica francesa, un zoom Angenieux 6-90 mm f1.4; també està disponible la Beaulieu 7008 S i la 7008 PRO, de similars característiques, però sense format panoràmic; la marca també ofereix una sèrie d'accessoris per a l'alimentació de la càmera i per recollir el so sincronitzat. L'altra marca que fa càmeres és la russa Quartz; només fa un únic model, del qual no en tenim massa referències: és una càmera metàl·lica i totalment mecànica, el motor va a corda i disposa d'una sèrie de velocitats, fotograma a fotograma, zoom i un parell de filtres; és una càmera de batalla, amb un preu molt més ajustat que el de les Beaulieu. Per a single 8, en canvi, no hi ha ningú que fabriqui càmeres noves.

Quant a les càmeres de segona mà —i amb això acabarem per aquest pic— l'oferta és nombrosa i variada però destacaria tres càmeres: per a súper 8, la Canon Auto Zoom 1014 —utilitzada i preferida per en Gabriel Mayans— i, sobretot, qualsevol Beaulieu, especialment la meravella tècnica 6008 S Multi-Speed. Per al single 8 no hi ha dubte: la Fujica ZC 1000. Les tres càmeres tenen unes excel·lents prestacions i donen al material sensible una qualitat fotogràfica que pot sorprendre positivament fins i tot als més escèptics. ♦